

Naar aanleiding van een brief

Onze lezers zullen zich herinneren, dat wij onder de regelmatige beschouwingen over de noodzakelijkheid van een nieuwe arbeidersbeweging van de bedrijven uit en het daaraan noodzakelijk verbonden breken met de vakbonds-begrippen, enige weken geleden ook een artikel schreven onder de titel: „Een mislukking?”

Het betrof toen voornamelijk de ontwikkeling in het O.V.B. Het landelijk oprichtingscongres was in voorbereiding en zoals wij het onze plicht hadden geacht, bij de breuk van belangrijke aantallen arbeiders met de E.V.C., in het bijzonder te Rotterdam, de perspectieven onder het oog te zien, zo meenden wij dat ook te moeten doen bij de verdere ontwikkeling.

Toen dan ook het voorlopig landelijk comité van het O.V.B. haar ontwerp statuten en reglementen in het orgaan „Nieuwe Strijd” publiceerde, bespraken wij deze in het hierboven genoemde artikel.

Daarover hebben wij van kmd. De Jonge uit Enschede een schrijven ontvangen. Hij had tegen dit artikel bezwaren. Ten eerste was hij van mening, dat het tot de goede gewoonte behoorde, dat elk aankomen van wantrouwen ten opzichte van bedoeling, inzicht en eerlijkheid van anderen, ook voor de belangen van de arbeiders en het socialisme strijdend, wordt nagelaten. Hij maakte bezwaar tegen onze formulering, dat de Publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie in die stukken van de landelijke leiding wordt aanvaard, plus ook de Stichting van de Arbeid. Vervolgens stelde hij de redactie van „Spartacus” de vraag, of wij tegen deze organisatie zijn, ook wanneer die in andere vorm, dan het thans in behandeling zijnde wetsontwerp wordt aangegeven. Een bijzonder beginselprogramma achtte hij verder niet nodig. Hij maakte bezwaar tegen de afwachtende houding, die ten opzichte van het O.V.B., Spartacus-lezers innemen.

Dat was zo ongeveer de inhoud van het schrijven. Naderhand hebben wij in ons nummer van 9 October ons standpunt ten aanzien van het O.V.B. in een artikel „Vakcentrale of Strijdorganisatie” nog eens verduidelijkt en wij waren verder van mening, dat de behandeling op het congres van het O.V.B. aan De Jonge wel duidelijk zou maken, hoezeer wij gelijk hadden. Ondertussen erkennen wij gaarne, dat wij nog wat positiever op de door De Jonge gemaakte opmerkingen hadden kunnen ingaan en dat wij, toen wij dat meenden te kunnen nalaten, hem daarvan wel even mededeling hadden kunnen doen.

Thans brengt het orgaan van het O.V.B. een afschrift van de brief van De Jonge met een naschrift van de redactie, waarin deze mededeelt, dat zij, hoewel geen breedvoerige discussies met politieke groeperingen wensende, de brief afdrukt, omdat het „geen theoretische haarkloverij is, maar een zeer juiste algemene raadgeving, die niet alleen voor „Spartacus”, maar voor alle wijze stuurlieden aan de wal kan gelden.”

Het geheel wordt geplaatst onder de titel „Een mislukking”, zoals ook De Jonge in zijn voorwoordje op de brief ons artikel noemde.

Zij vergeten niet alleen het vraagteken, maar vergeten ook, dat de vraag in het artikel werd beantwoord met: Neen.

Wij willen het de redactie van „Nieuwe Strijd” verder maar niet kwalijk nemen, dat zij De Jonge's verwijt, dat Spartacus-lezers tegenover het O.V.B. een afwachtende houding aannemen, niet alleen niet afwijst, maar het nog eens extra versterkt, door te spreken van „Spartacus” en alle wijze stuurlieden aan de wal. Toch moet het die redactie

bekend zijn, dat verschillende Spartacus-leden een werkzaam aandeel hebben gehad bij het pogen het O.V.B. een goede kans te geven en dat zij zeker naar hun inzichten hebben gepoogd juiste vorm en inhoud aan statuten en reglementen van de O.V.B. te geven.

De Jonge schrijft boven de gepubliceerde brief, dat „Spartacus” geen blijk van ontvangst of antwoord gaf en dus aangenomen mag worden, dat bij haar redactie ook „het één-richting-verkeer geldt wat betreft gedachten en voorlichting”.

Uit het voorgaande zal de lezer begrijpen, dat dit verwijt tenminste overbodig scherp is. Echter, dit blijkbaar met volle instemming door de redactie van „Nieuwe Strijd” overgenomen verwijt van „één-richting-verkeer” doet toch wel buitengewoon eigenaardig aan.

Zoals gezegd, wij hadden onze reden om de ingekomen brief niet in het bijzonder te behandelen. Maar dat de landelijke leiding van het O.V.B., althans de redactie van „Nieuwe Strijd” ons dit verwijt mede durft maken, nadat op haar voorstel op het congres de behandeling van de zelfstandige voorstellen van de groep Amsterdam van het O.V.B. onder tafel zijn gewerkt en alleen de voorstellen van de landelijke leiding aan de orde kwamen, is toch wel wat erg kras.

Waar de landelijke leiding het recht op indiening van zelfstandige voorstellen had erkent, had zij tenminste Amsterdam ook een behandeling daarvan moeten toestaan, temeer, waar de voorzitter zelf erkende, dat Amsterdam bij het afvoeren van zijn voorstel praktisch geen gelegenheid meer kreeg haar mening op enigerlei wijze aan de orde te stellen en zelfs het principe van deelneming aan de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie zonder discussie-mogelijkheid in het statuut werd opgenomen. Van één-richting-verkeer gesproken!

En nu de feitelijke inhoud van de brief.

De Jonge maakt dus bezwaar tegen „aankomen van wantrouwen”. Natuurlijk zijn wij van mening, dat op het doen en laten van de bestuurders, ook in het O.V.B., nauwlettend moet worden toegezien, zoals overal. Dat is nu eenmaal een eis die aan het zelfdoen van de arbeiders vooraf moet gaan. Maar nergens hebben wij in het bedoelde artikel gepoogd wantrouwen aan te kweken. Toen wij in het slot van het gewraakte artikel, op grond van de feitelijke inhoud der voorstellen van de landelijke leiding moesten vaststellen, dat zij van de nieuwe tijd en de nieuwe eisen weinig begreep, toen hebben wij daarbij zelfs nadrukkelijk vastgesteld, dat wij oog hadden voor de moeilijkheden waarvoor zij is geplaatst.

Het tweede punt betrof de kwestie van het deelnemen aan de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. Welnu, in de nu aanvaarde statuten komt in art. 3 onder de middelen die het O.V.B. wenst te gebruiken, voor: Verteenwoordiging in publiek- en privaatrechtelijke organen, wanneer dit naar het oordeel van de leden in het belang van de werkers is. In deze statuten is dus de mogelijkheid aanvaard van deelneming. De voorstellen van de groep in Amsterdam verwierpen deze mogelijkheid nadrukkelijk. Men zal moeilijk kunnen tegenspreken, dat hier sprake is van een totaal ander uitgangspunt. Zonder enige statutenwijziging kan nu worden besloten, deel te nemen aan de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, ook zoals die thans door de regering aanhangig is gemaakt. De toevoeging „privaatrechtelijke bedrijfsorganisatie” maakt het daarnaast zelfs mogelijk op gelijke wijze ook in de Stichting van de Arbeid te treden. Dit is een principieel punt.

Wij hebben dus niets miszegd, toen wij in ons artikel verklaarden, dat daarmede het principe van deelneming aan deze of soortgelijke organen werd aanvaard en wij meenden hier tegen te moeten waarschuwen.

Wij weten, dat iedere kapitalistische publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie arbeidersvijandig is. Het is de bedoeling van de bezittende klasse door dit alles de klassenvrede te bevorderen op de grondslag van de huidige maatschappelijke orde, die de uitbuiting van de arbeidersklasse met zich brengt.

Wie die orde erkent, kan „volgens de regels van het spel” een plaats krijgen in dit soort organisatie.

Daaruit vloeit voort dat arbeiders, die weten dat deze orde moet worden bestreden, ook moeten begrijpen, dat zij tegenover die kapitalistische hun eigen-organisatie op de grondslag van de bedrijven moeten vormen; zelfstandige bedrijfsorganisaties.

De vraag van De Jonge, of „Spartacus” dan tegen een publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie is, die anders als de nu voorgestelde, als een bundeling van verschillende bedrijven tot leiding-gevend orgaan in ons economisch leven is te zien, had hij met dezelfde motivering bevestigend beantwoord kunnen vinden in het artikel „Een mislukking?”

Dit economisch leven is niet van „ons”. Het is een kapitalistisch economisch leven en de bezittende klasse en haar Staat zijn er overal op uit de arbeiders aan haar orde te binden. In elke kapitalistische orde is deze staatsrechtelijke bedrijfsorganisatie en ook elke privaatrechtelijke bedrijfsorganisatie bedoeld en uitdrukkelijk genoemd als een organisatie ter bevordering van de klassenvrede. Langs deze weg is natuurlijk nooit socialisme te verwezenlijken. De weg die daar heen leidt is die van de onverzoonlijke klassenstrijd onder opbouw van de eigen uit de bedrijven geboren bedrijfsorganisaties der arbeiders.

Daarom is het ook zo mis, wanneer De Jonge stelt, dat het O.V.B. geen beginselverklaring nodig heeft. (Hij verandert trouwens het woord beginselverklaring in beginselprogramma). Een beginselverklaring in die geest alleen, rechtvaardigt het O.V.B. tegenover de oude vakcentrales.

Hiermede zouden wij kunnen volstaan. Echter is nog één opmerking op zijn plaats. Inderdaad is Spartacus een richting, één bepaalde richting, die niet wil zijn de arbeidersbeweging, maar een richting, die meent, dat zij in de werkelijke beweging van de arbeiders iets waardevol te zeggen heeft en die door haar kraant vooral, daarvoor aandacht wil vragen. De arbeiders zelf hebben er voor te zorgen, dat uit het verkeer der richtingen, door henzelf het beste wordt gekozen. En dat moet ook in het O.V.B. gebeuren.

Jongeren in het Noorden

De Landelijke Werkcommissie Vrije-Jeugd-Conferenties, Van Hogendorpstraat 163, Amsterdam-West, verzoekt ons plaatsing van het volgende: werkt mee aan de eenheid van de vrije jeugd- en jongerenbeweging. Komt allen op 6-7 November in Appelsa (Riesland) op de boerderij van Witvoet. Leden van de Werkcommissie Vrije-Jeugd-Conferenties zullen ons doel en streven nader uiteenzetten. Een inleiding wordt verzorgd door John van Veen (secretaris van de Vlamgroep Rotterdam). Kosten zijn 75 cents. Verder houden we een vrije collecte. Aanmeldingen en inlichtingen bij Simon Redmeijer, Bovenburen 239, Winschoten. Postzegel voor antwoord insluiten s.v.p.

Verslag herfstconferentie

Over de zeer geslaagde herfstconferentie kunnen wij deze week nog geen verslag brengen.

Wij hopen dit in het volgende nummer te kunnen doen.

Bij Uitgeverij „De Vlam”

Postbus 7046, Amsterdam Z-II

zijn verkrijgbaar:

P. Aarts, De Arbeidersraden, geb. f 3,90

Idem, Gebrocheerd, deel I. 1,25

Idem, deel II. 2.-

Van Slavenmaatschappij tot

Arbeidersmacht 0,90

Inauguraal adres, een open brief aan

alle hand- en hoofdarbeiders der

wereld 0,02

Spartacus en de verkiezingen 0,05

13 NOVEMBER 1948

PRIJS 12 CENT

8e Jaargang No 45

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1,50 bij vooruitbet. Udg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

Presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten

Deze week is de finale gespeeld in het lange kijk- en hoorspel dat in Amerika als „presidentsverkiezing” bekend staat. Milliöenen en nog eens milliöenen dollars zijn uitgegeven in een maandenlange campagne, waarin de twee voornaamste rivalen geprobeerd hebben zich bij het Amerikaanse publiek zo populair mogelijk te maken. We beschikken niet over de nodige cijfers met betrekking tot het aantal speeches, diners, handdrukken of gekuste meisjes, maar zeker zal geen der kandidaten zichzelf verwijt behoeven te maken in dit opzicht tekort te zijn geschoten. Ook andere, betaalde en onbetaalde propagandisten hebben zich dapper gewaard. Onder deze stonden de Amerikaanse pers en radio vooraan, die reeds lang de overwinning van de republikeinse kandidaat Dewey hadden uitgebazuind. Het feit, dat de favoriet van de Hearst-pers het nochtans heeft moeten afleggen, wordt natuurlijk graag voorgesteld als een grote zege van de democratie, als een bewijs van de „onafhankelijke meningsvorming” waartoe het „Amerikaanse volk” in staat is.

De kranten roepen over de overwinning van Truman. Feitelijk is er geen sprake van een dergelijke overwinning, maar slechts van een nederlaag van Dewey en de Republikeinse Partij, waardoor Truman automatisch bovenaan kwam te staan. Want niet geestdrift voor het democratisch bewind heeft deze „overwinning” veroorzaakt, maar slechts het besef dat het Republikeinse bewind in geen enkel opzicht aan de verlangens van de massa zou kunnen voldoen.

Daar is allereerst de Taft-Hartley-wet, de wet die het stakingsrecht en het organisatie-recht van de vakverenigingen beperkt. Deze wet, die van Republikeins maaksel is, is destijds het veto van Truman opzij schuivende, door het Congres aangenomen. De beide grote industriële organisaties, de C.I.O. en de A.F. of L. hebben dan ook de candidatuurs van

Truman ondersteund, evenals de Democratische candidaturen voor het Congres. Zelfs de door Lewis bestuurde mijnwerkersorganisatie, die zo vaak in heftige botsing met het Truman-bewind is geweest, deed hieraan mee. Dit is stellig een factor van grote betekenis geweest in de overwinning van de Democratische Partij.

Toch zou het fout zijn, de uitslag van de verkiezingen in de V.S. alleen als uitvloeisel van een dergelijke, vrij toe-vallige aangelegenheid te zien. Want de tegenstellingen tussen de twee grote Amerikaanse partijen gaan verder dan hun geschil inzake de Taft-Harley-wet.

Van Europa uit beschouwd, schijnt het Amerikaanse twee-partijenstelsel monotoon en kleurloos. In Amerika zijn geen grote arbeiderspartijen, zoals Sociaal-democratie of Communistische Partij. Evenmin vindt men er grote religieuze partijen, zoals de Katholieke Partij in de Europese landen. De reden daarvoor is de grote macht van het Amerikaanse kapitalisme, dat zo algemeen erkend is, dat er thans geen sprake is van enige socialistische beweging of van een half-feodaal, aan grootgrondbezit en paus gebonden Katholicisme. In Amerika geldt geen andere religie dan het geloof in de dollar en deze beheerst dan ook de gehele Amerikaanse politiek. De vakverenigingen erkennen het kapitalistisch systeem als de grondslag van hun bestaan en verwerpen ieder socialistisch of communistisch streven. Hierop maakt de radicale U.M.W. (Lewis) mijnwerkersorganisatie geen uitzondering. De strijdpunten van de Amerikaanse politiek blijven dan ook geheel en al beperkt tot de vraag, hoe en in welke mate het kapitalisme moet worden georganiseerd. Van Europa uit schijnt het daarom vaak of de verschillenpunten tussen de twee grote Amerikaanse partijen van geringe betekenis zijn. In werkelijkheid zijn ze dezelfde als tussen de verschillende

richtingen hier. Alleen worden ze niet zoals hier versierd met socialistische of religieuze frasen.

In Amerika zijn de Republikeinen de vertegenwoordigers van het klassieke vrije kapitalisme. Zij zijn voorstanders van de vrije onderneming, tegenstanders van staatscontrole en natuurlijk willen zij de macht van de door hen voor monopolistisch uitgekreten vakorganisaties zoveel mogelijk beperken. In tijden van hoogconjunctuur is hun regeringsopvatting, die de onbeperkte concurrentie en winstmakerij voorstaat, hoogste wijsheid voor het Amerikaanse kapitaal. Het is echter ook gebleken, dat een dergelijk systeem leidt tot een formidabele ineenstorting, zodra de periode van hoogconjunctuur plaats maakt voor een crisis. Dit is gebleken in 1929 en toen bij de eerstvolgende presidentsverkiezing in 1932 Roosevelt president werd, werd een begin gemaakt met de opbouw van een uitgebreid systeem van staatsbemoeiing. Er kwam een controle op de banken, een regeling van het credietstelsel, toezicht op de industrie, een begin van een sociale wetgeving, en een opbouw van de vakverenigingsmacht, die door Roosevelt in zijn strijd om de controle op het bedrijfsleven kon worden gebruikt. Langzaam groeide dit systeem, later ook als gevolg van de oorlogseconomie, waarin de staat als belangrijkste afnemer en opdrachtgever van de industrie optrad. Voor het Amerikaanse bedrijfsleven als geheel betekende het de overwinning van de crisis. Voor de afzonderlijke kapitalist had het echter de bittere bijmaak van de controle op de winsten. In de kapitalistische wereld gold het dan ook als vanzelfsprekend, dat na het wegvallen van de oorlogs- en de crisis-noodzaak al deze beperkingen zouden worden opgeheven. Als gevolg hiervan kwam na het einde van de oorlog de Republikeinse verkiezingsoverwinning van 1946. In de volgende twee jaren vond een systematische afbraak van de overheidsbemoeiingen plaats. Van de New Deal bleef zo goed als niets over.

Intussen is komen vast te staan, dat het „lange en gelukkige leven” dat de vrij-kapitalisten na de oorlog in Amerika verwachtten, niet voor hen is weggelegd. Wel worden enorme winsten gemaakt.

De mijnwerkersstaking in Frankrijk.

Vervolg van pag. 3

Van deze omstandigheid wordt door de Franse heersende klasse gebruik gemaakt. Zij gebruikt het als een wapen om ieder solidariteits-streven tegen te gaan onder de leus, dat de stakende mijnwerkers zich laten gebruiken als „vijfde colonne” van Rusland.

De mijnwerkers zelf zullen deze wijze van bestrijding door de bourgeoisie slechts kunnen doorbreken, door hun strijd aan de Stalinistische leiding te onttrekken en geheel in eigen hand te nemen.

maar deze staan hoofdzakelijk in verband met de aanvulling der tijdens de oorlog ontstane tekorten aan consumptie-goederen.

Het geld, dat tijdens de oorlogsconjunctuur in de handen van particulieren is opgehoopt, wordt thans uitgegeven; een dergelijke hausse gaat echter zijn onvermijdelijke einde tegemoet als geen bevestiging in nieuwe, winstgevendende productie plaats vindt. Tegelijk voltrekt zich een voortdurende inflatie in lonen en prijzen, waardoor het wegpompen van de particuliere geldvoorraden zich steeds sneller voltrekt. Spoedig moet er een einde komen aan het beschikbaar stellen van kapitaal; een krach is dan onvermijdelijk. Ongetwijfeld draagt de wereldsituatie, die Amerika niet in staat stelt op winstgevendende basis kapitaal te exporteren, hier het zijne toe bij.

Onder deze omstandigheden is het te begrijpen, dat het grote Amerikaanse publiek — de arbeiders en de middenstanders, die de slagen van de crisis het eerste en het meeste ondervinden — niets gevoelt voor een herhaling van de ellende van de Hoover-periode van 1929—1932, toen de arbeiders bij miljoenen zonder enige ondersteuning of bescherming op straat werden gesmeten. Het bewustzijn, dat de tegenwoordige hoogconjunctuur waarschijnlijk van korte duur zal zijn en de angst voor de crisis zijn ongetwijfeld belangrijke factoren geweest bij de nederlaag van Dewey, die de overwinning van Truman tot onvermijdelijk gevolg had.

Uit de Amerikaanse verkiezingen blijkt wel, dat ook in Amerika het liberale kapitalisme zijn tijd heeft gehad. Wel is er geen sprake van een bewust en stelselmatig doorgevoerde staatscontrole, maar het dogmatisch liberale standpunt dat door de Republikeinen wordt vertegenwoordigd, is thans voorgoed verlaten. Wij zeggen: voorgoed, want de grote verwachtingen van 1946, toen men nog in een toekomst van economische opleving kon geloven, zullen niet meer terugkeren.

Er zijn nog enkele aspecten in de verkiezingsuitslag, die de moeite van het beschouwen waard zijn. Het geringe aantal stemmen dat is uitgebracht op Wallace, is niet alleen een uitvloeisel van de communisten-haat (Wallace wordt immers ervan beschuldigd een huurling der communisten te zijn), maar ook van de grote onverschilligheid van het Amerikaanse grote publiek voor wereldproblemen. Men is zo overtuigd van de superioriteit van Amerika, dat men een opvatting, die rekening tracht te houden met de wereldsituatie en die Amerika t.o.v. Rusland tot een compromis wenst te brengen, eenvoudig geen aandacht wenst te schenken. De arbeiders maken hierop geen uitzondering en de beide grote vakverenigingen, ja, zelfs Lewis' U.M.W. konden dan ook met succes partij kiezen tegen „de communist” Wallace. Deze moest zijn aanhang voornamelijk putten uit kringen van intellectuelen.

Vervolg op pag. 4

De structuur van het huidige kapitalisme

In Spartacus van 9 en 16 October was reeds een beschouwing opgenomen, die als inleiding moest dienen voor het op de conferentie van de bond te behandelen onderwerp. Hier en daar zullen we gedwongen zijn daardoor in herhalingen te vervallen. Ter verkrijging van een beeld van het behandelde is dat onvermijdelijk.

Machtsconcentratie.

Het onderwerp werd verdeeld in een viertal punten, ter illustratie van de huidige structuur van het kapitalisme. 1. De in de technische economische ontwikkeling zelve gelegen steeds verder gaande maatschappelijke organisatie en in het kapitalisme onvermijdelijke machtsconcentratie. In het bijzonder werd daarbij de aandacht gevestigd op de rol van de grote monopolies en de staat. Wat het eerste betreft, in het bijzonder de betekenis van de monopolies in Amerika. Wat de machtsconcentratie en organisatie in de staat aangaat, op het Duitsland van vóór de oorlog, Rusland, de West Europese politiek na de wereldoorlog, het Marshallplan enz. Er groeit een steeds sterker wordende organisatie in de imperialistische concurrentie. De oorlogsspanningen zijn daardoor niet van de lucht. De twee grote concurrerende imperialistische machten, waaromheen zich alle ander staten gaan groeperen, ver- tegenwoordigen bovendien twee systemen. Naast het feit, dat zij elkaars con-

currenten zijn op leven en dood staat, dat zij als systemen elkaander uitsluiten.

Beide machten pogen de arbeidersklasse in te schakelen en wat haar gezindheid betreft voor zich te winnen, hetgeen gepaard gaat met een uitbuiting die die uit het verleden overtreft. Het feit, dat de heersende klassen politiek, zowel als economisch, gedwongen worden een steeds belangrijker deel van de productie op de bewapening te richten maakt dat de arbeidersklasse niet is gebaat met een verdere ontwikkeling van het kapitalisme en dus ook niet met de z.g. wederopbouw.

Dit stelsel stelt een belangrijk deel van het voortgebrachte buiten de cirkelgang van productie en reproductie, met andere woorden, een groot deel van het arbeidsproces richt zich, niet op de behoeften der mensheid, maar op vernietigingsmateriaal.

West-Europa.

Het tweede punt betrof meer in het bijzonder de situatie in en van West-Europa, welke landen door allerlei omstandigheden in betekenis sterk zijn gedaald. Hun vaak achterlijke industrie en landbouw, de vernietiging door de oorlog, de liquidatie van de koloniale bezittingen, de omstandigheid dat zij van schuldeisers- (en dus rentetrekken- staten) tot schuldenaars- (renteplichtige) staten zijn geworden, veroorzaakt dat zij in hopeloze en van Amerika afhanke-

lijke posities zijn gekomen. Hun pogingen, direct na de oorlog ondernomen, om zelfstandig in een min of meer bewuste staats-socialistische richting te gaan, moesten als mislukt worden beschouwd. Het plan-Marshall, met zijn credietverleningen en schenkingen, brengt mede dat deze landen op eigen terrein vrij baan moeten verlenen aan het monopolistische Amerika. Zij kunnen de concurrentie op de wereldmarkt bovendien niet aan. Ze zijn allen afhankelijk van voortdurende financiële hulp van Amerika, want alleen zo kan hun economische leven, dat zich in de vorm van het deviezenverkeer poogt recht te houden, voortgang hebben. De nieuwe plannen tot sterke hermiliterisatie van West-Europa tegenover Rusland zijn te zien als een bewust plan der heersende machten in Amerika. Want de productie gaat er zich steeds en sterker op richten, speciaal de Europese economie met de bewapening te belasten. Aangezien die bewapening toch noodzakelijk is, worden zodoende de aan Europa te verlenen credieten en schenkingen voor Amerika temeer aanvaardbaar. Dat hiermede echter de Europese economie een voortdurende verliespost zal zijn, is duidelijk en tevens dat daarom steeds zal worden gepoogd het lot van de arbeidersklasse tot een erbarmelijk laag peil te drukken. De honger naar goederen voor de Franse arbeiders, gepaard gaande met een voortdurende val van de Franse franc, houden ten nauwste verband met de gehele economische positie van Europa. In wezen geldt dit, zij

het in andere landen dan Frankrijk in wat mindere mate, voor geheel West-Europa. Het is de vraag, of het totaal van de Amerikaanse plannen ten aanzien van West-Europa voldoende is, om gestabiliseerde verhoudingen te scheppen, plannen die in elk geval ten koste van de arbeidersklasse gaan. Intussen weet de bezittende klasse van dit deel van Europa, dat haar belangen direct met die van Amerika zijn verbonden en dus in tegenstelling staan tot die van het staatskapitalistische Rusland.

Oost-Europa.

Het derde punt betrof in het bijzonder de satellietstaten van Rusland in Europa. Daarbij werd naar voren gebracht hoe een deel van deze landen de omschakeling van hun economische leven op Rusland blijkbaar heeft kunnen voltrekken. Genoemd werden Hongarije en Bulgarije. Maar de gebeurtenissen in Joegoslavië hebben wel duidelijk gemaakt, dat de economische opbouw van dit land en vooral zijn industrialisatie met die omschakeling in conflict komen. Mogelijk zal ook voor Tsjecho-Slowakije de breuk met het Westen op grote moeilijkheden stuiten. Beide laatstgenoemde landen hebben voorts tegenover elkaar, zeker ten aanzien van de Balkan, zeer tegengestelde belangen. Het Rusland-blok is dus lang niet zo gesloten als het soms lijkt. Dit geeft, mogelijk, aan Amerika kansen om — en zij zal het zeker pogen — het zogenaamde ijzeren gordijn in dit opzicht te doorbreken.

Depressie.

Als vierde punt werd behandeld de kans op een ernstige economische depressie in de gehele wereld, als gevolg van de moderne massa-productie en daar tegenover de diepgaande verstoring van het financieel-economisch evenwicht. Noch Amerika, noch de andere landen vinden afzetgebieden, doordat het overgrote deel van de wereld schatplichtig en schuldenaar is geworden en dus niet over deviezen beschikt. En in dit verband verergert het gemis aan concurrentievermogen van de achterlijke Europese nijverheid de positie van die landen. De voortdurende val van de franse franc, toenemende werkloosheid in een aantal landen, bevestigen dit.

Wordt vervolgd

Onze Herfstconferentie

De op 30 October en 1 November in Den Haag gehouden bondsconferentie mogen wij in alle opzichten geslaagd noemen. De aanwezigheid van kameraden uit verschillende delen van het land, de wijze waarop op de Zaterdagavond-zitting de organisatorische problemen werden doorgeproken, en voor zover de Zondagzittingen betreft, de gezamenlijke behandeling van het onderwerp: „De structuur van het huidige kapitalisme en de wereldsituatie”, de aanwezigheid van een aantal Belgische makkers en verschillende Spartacus-vrienden, dat alles maakte, dat aan het einde van de conferentie allen unaniem van oordeel waren, dat van een goede samenkomst mocht worden gesproken. De uitmuntende verzorging van de organisatie door onze werkgroep Den Haag, heeft bovendien deze bijeenkomst tot een bijzonder aangename gemaakt.

Over het behandelde op de Zondagzittingen schrijven wij in een afzonderlijke beschouwing. Zonder verder af te dalen in een geheel verslag over hetgeen in de huishoudelijke zitting werd besproken, brengen wij hieronder enkele belangrijke conclusies en besluiten. Beginnen wij met hetgeen ons de grootste zorgen blijft baren: het eigenlijke bondswerk. Nog is de achteruitgang van het abonnementental op ons orgaan „Spartacus” niet tot stilstand gekomen. Maatregelen werden besproken en vastgesteld, om te trachten daarin wijziging te brengen. Ten dele houden die besluiten verband met hetgeen hierna volgt. Bij dit alles komt het echter aan op de activiteit van de bondsleden, alle bondsleden. En daarnaast hebben we zeker ook de hulp nodig van alle lezers en vrienden van Spartacus. De versterking van de positie van het weekblad is voor een groot deel tevens een kwestie van organisatorische activiteit en vooral versterking van de bond. En in de komende tijd zullen we dus aan beide delen onze aandacht moeten besteden. Dus doen wij al dadelijk een beroep op alle leden en vrienden van „Spartacus”, zich bij het verder lezen van dit verslag af te vragen in welke opzichten zij de Spartacus-beweging kunnen versterken.

De positie van de krant is dus nog altijd niet geconsolideerd, maar toch waren in dit opzicht wel een aantal goede factoren aan te wijzen. Onze oude schuld is belangrijk gedaald, hetgeen vooral te danken is aan het medeleven van vele kameraden, leden en lezers, die ons in de periode dat het fonds „Spartacus” op de Vesuvius functioneert — nog geen anderhalf jaar — een extra steun van ongeveer vier en twintig honderd gulden toevoerden. Wanneer ons blad die tijd zonder moeite kon verschijnen en tevens de schulden belangrijk konden worden afgelost, dan is dat vooral aan hen allen te danken. Wij erkennen de juistheid van een opmerking op de conferentie gemaakt, dat het zeker in onze beweging zo hoort, dat de propaganda door ons allen gemeenschappelijk wordt gedragen; toch blijft het verheugend, dat onze vrienden dit alles hebben begrepen. En desondanks weten wij, dat in dit opzicht nog kameraden achter zijn gebleven en dat het resultaat kon worden opgevoerd. Laat een ieder

ATOOMENERGIE

Wij hebben in vorige artikelen gesproken over de toepassing van de atoomenergie in de oorlog. Ieder weet, dat in een Derde Wereldoorlog een zo groot mogelijk gebruik van dit wapen zal worden gemaakt. Feitelijk is de atoomenergie een machtig wapen, reeds in zijn voorbereidende fase, in de z.g. „koude oorlog”, of, zoals dit nog kort geleden officieel heette, in de „diplomatie”.

We weten, dat Amerika een grote voorsprong heeft op het gebied van de toepassing der atoomenergie voor oorlogsdoeleinden. Hoeveer deze voorsprong precies reikt, is niet bekend. Men kan er zeker van zijn, dat ook in Rusland een grote ontwikkeling op dit terrein heeft plaats gevonden en stellig heeft ook Rusland zijn uranium-zuilen en zijn productie van radio-actieve stoffen. Want op dit gebied bestaan reeds sedert lang geen geheimen meer en iedere staat, die het nodige kapitaal hiervoor ter beschikking wil stellen, kan deze productie ter hand nemen. Ook het z.g. monopolie van de atoombom, waarover Amerika heeft te beschikken, kan niet lang meer gehandhaafd blijven, wanneer dit tenminste niet reeds is doorbroken. Over deze kwestie zijn alle deskundigen het eens.

Desondanks beschikt Amerika stellig nog over een grote voorsprong in deze ontwikkeling, maar deze voorsprong heeft dan betrekking op nieuwe vindingen, zoals krachtiger bommen (nog onlangs doken weer berichten op over de z.g. „hellumbom”, die duizend maal sterker zou zijn dan de bom van Hiroshima) of gecontroleerde verspreiding van radio-actieve stoffen. Er is dan ook geen sprake van, dat een land zijn voorsprong zou kunnen behouden, wanneer de toepassingen van de atoomenergie op het tegenwoordige niveau zouden worden gestabiliseerd. Slechts door een voortdurend verdere ontwikkeling naar een steeds hoger niveau, kan een dergelijke voorsprong worden gehandhaafd.

Van dit gezichtspunt uit moet men ook de discussies over de internationale controle op de atoomenergie beschouwen. Amerika heeft inder-

tijd bij de UNO een plan ingediend, dat volledige controle op het gebruik van de atoomenergie eist, als voorwaarden voor de vernietiging der atoomwapens. Dit plan is door Rusland niet aanvaard. Hierdoor heeft het de schijn, alsof alleen Rusland deze controle op de atoomenergie en de afschaffing van de atoombom zou teghouden. Dit is echter niet het geval. In werkelijkheid zou Amerika, nog veel minder dan Rusland, in een dergelijke controle kunnen toestemmen. Het door Amerika opgestelde Baruch-plan is dan ook met opzet zo ingericht, dat het door Rusland moet worden verworpen, want een aanvaarding door Rusland zou Amerika in de onaanvaardbare positie hebben gebracht van zijn eigen voorstellen weer te moeten intrekken.

Een internationale controle op de atoomenergie is voor beide staten onaanvaardbaar. We hebben reeds eerder uiteengezet, hoe het gebruik van atoomenergie voor z.g. vredesdoeleinden onmiddellijk met de oorlogsproductie samenhangt. In de uranium-zuul, die als grondslag dient voor de energie-winning in de atoomcentrales, vindt tegelijkertijd de productie plaats van plutonium, de grondstof van de atoombom.

Het plan-Baruch heeft voor deze moeilijkheid een technische oplossing. Men wil een onderscheid gaan maken tussen „primaire” en „secundaire” installaties. De uranium-zuul, zoals die oorspronkelijk in Amerika in bedrijf is genomen, is zulk een primaire installatie. Hier wordt gewerkt met natuurlijk uranium, een mengsel van het lichte uranium, dat de kernsplijting ondergaat en de neutronen levert voor de voortgang van het proces, en het zware uranium, dat in plutonium wordt omgezet. Dit plutonium zou dan door chemische processen moeten worden afgezonderd. Het plutonium zou dan weer

den vermengd met ongevaarlijke stoffen, waarvan het moeilijk kan worden gescheiden. Dit „gedenatureerde plutonium” zou dan in de internationale circulatie worden gebracht. Het leent zich nog wel voor de energiewinning, maar kan door zijn te sterke verdunding niet meer in atoombommen worden gebruikt. Het gebruik van dit „gedenatureerde plutonium” in de secundaire installaties zou dan natuurlijk tevens onder internationale controle moeten staan, zodat een terugwinning van het zuivere plutonium niet kan plaats vinden.

Volgens dit plan moeten dus de „primaire installaties”, waarin de productie van plutonium, de grondstof der atoombommen, plaats vindt, blijven bestaan. Bovendien moet in deze installaties het geproduceerde plutonium van het uranium worden gescheiden. Dit is ook onvermijdelijk, want zolang het plutonium met het uranium blijft vermengd, vindt de vorming van nieuwe plutonium uit het zware uranium plaats en een dergelijk mengsel zou de „secundaire installatie” een even gevaarlijk oorlogswapen maken als de primaire. Er is dus niet aan te denken, dat het ongevaarlijk maken van de secundaire installatie moet worden gekocht tegen de prijs, dat in de primaire installatie het plutonium niet alleen wordt geproduceerd, maar ook van het uranium afgezonderd, zodat hier steeds de grondstof voor een aantal atoombommen, in een staat van onmiddellijke gereedheid, aanwezig is. Het spreekt vanzelf, dat het land dat dergelijke primaire installaties op zijn grondgebied heeft, ze bij het uitbreken van een oorlog onmiddellijk voor het produceren van atoombommen zou inschakelen. Het zou zich hiervan heus niet laten weerhouden door een door de UNO gecontroleerde politiemacht.

Maar ook de „secundaire” installaties zijn niet onschuldig als zij er op het eerste gezicht uit-

zien. Indien het „gedenatureerde” plutonium op nieuw wordt vermengd met natuurlijk uranium kan hieruit nieuw plutonium worden gewonnen. De bezitters van de secundaire installaties zijn dus weliswaar een stap verder van de atoombom verwijderd dan de beheersers van de primaire, maar ze zijn hier toch dicht genoeg bij, om een omschakeling in zeer korte tijd mogelijk te maken.

De „controle” op de atoomenergie” zou het gebruik van de atoombom dus niet uitsluiten. Het zou slechts het tijdstip waarop van deze bom gebruik kan worden gemaakt, iets verschuiven, van enkele maanden na het uitbreken van de oorlog voor de bezitters van de primaire installaties, tot misschien een jaar voor de bezitters van de secundaire. Bovendien staan beide groepen radio-actieve gifstoffen reeds van de aanvang af ter beschikking. Een werkelijke afschaffing van de atoombom zou slechts mogelijk zijn, wanneer men afstand zou willen doen niet alleen van ieder gebruik van de atoomenergie voor z.g. vredesdoeleinden, maar zelfs van alle wetenschap daaronder. Hiervan kan natuurlijk geen sprake zijn.

Dit alles heeft echter nog maar alleen betrekking op het gebruik van de atoomenergie in de vormen waarin dit op het einde van de Tweede Wereldoorlog plaats vond, d.w.z. op een stadium in de ontwikkeling, dat reeds lang achterhaald is. Thans weten we, dat in Amerika zeer belangrijke technische vorderingen zijn gemaakt en vanzelfsprekend zouden deze ook binnen het bereik van de controle moeten worden getrokken. Ieder land zou dan ook zijn wetenschappelijk en technisch onderzoek op het terrein van de atoomenergie aan de internationale controle moeten onderwerpen, d.w.z. het zou ieder nieuw oorlogswapen onmiddellijk aan de toezichtster moeten prijsgeven. Wie denkt dat dit zal gebeuren, geeft blijk van een grensloze naïviteit.

DE BURGEROORLOG IN CHINA

Het is nog geen twee jaar geleden, dat na de val van Yenan, de „hoofdstad“ van het communistische China, Tsjiang Kai Tsjek de definitieve nederlaag van de communisten binnen enkele maanden voorspelde. Deze voorspelling is niet meer waard gebleken dan de vele soortgelijke aankondigingen van Hitler en zijn generaals. Want niet alleen is de strijd tegen de communisten nog steeds niet geëindigd, hij heeft zelfs een verloop genomen, dat voor het nationalistische China weinig minder dan catastrofaal is. Met Moekden is het laatste bolwerk der nationalisten in Mand-joerije gevallen. In twee Noordelijke havens werden de nationalistische ingesloten en zij moesten van hieruit, met achterlating van vele kostbare voorraden, hals over kop wegtrekken. Een belangrijk deel van hun legermacht is verloren, of wordt met vernietiging bedreigd. Peiping en Tientsin, de beide grote steden van het Noorden, zijn praktisch afgesneden en zullen slechts met moeite tegen de communisten kunnen worden verdedigd. Nanking zelf komt in de gevarenszone te liggen.

Deze gang van zaken is des te opmerkelijker, omdat het nationalistische China gedurende deze gehele periode gebruik heeft kunnen maken van de hulp van het machtige Amerika. Wel zijn er geen omvangrijke Amerikaanse troepenafdelingen in de strijd gebracht — er waren slechts enkele afdelingen beveiligingstroepen en zelfs deze zijn voor het grootste deel teruggetrokken — maar Amerika heeft daarentegen rijkelijk gesteund door crediten, wapenen en munitie, scheps- en vliegtuigruppe en niet in de laatste plaats door officiers- en manschapsopleiding. Natuurlijk is het mogelijk, dat ook Rusland van de andere kant de communisten steunt, al ontbreken de gegevens daarover bijna geheel. Het feit, dat nog geen officiële beschuldigingen tegen Rusland zijn geuit, zou men zelfs bijna als een bewijs van het tegendeel kunnen opvatten. In elk geval is het een feit, dat de weerstandskracht van het nationalistische China, zelfs met alle Amerikaanse hulp, slechts zeer gering blijkt te zijn.

In Amerika is men zich van deze toestand zeer goed bewust en men geeft de schuld aan de omvangrijke corruptie in het China van Tsjiang Kai Tsjek. Van corruptie te spreken betekent echter

een totale miskenning van de situatie. „Corruptie“ is de aanduiding van een misbruik maken van macht of positie voor eigen voordeel, het is een uitwas van een regeer- of uitbuitingsstelsel waarin als regel een dergelijk optreden niet wordt toegelaten, en waar het door controlemaatregelen kan worden tegengegaan. In China kan men het zich persoonlijk en onrechtmatig verrijken van ambtenaren geen „corruptie“ noemen, want het is geen uitwas van het uitbuitingsstelsel, maar de kern ervan. In China is reeds sinds onheugelijke tijden het staatsapparaat de belangrijkste uitbuiting. De toeëigening van het product van de boeren vindt plaats via een hiërarchie van ambtenaren, die ieder zo groot mogelijk ondergeschikten afpersen, van hun onmiddellijke ondergeschikten afpersen, om hiervan zo veel mogelijk in de eigen zak te doen verdwijnen en zo weinig mogelijk naar boven af te dragen. Wie aan het toeëigeningsrecht van de ambtenaren tomt, snijdt de toevvoer voor het gehele staatsapparaat af en doet de centrale staatsmacht los in de lucht hangen. Zowel voor zijn voorziening als ook voor zijn daadwerkelijke ondersteuning is het staatsapparaat geheel afhankelijk van deze klasse van ambtenaren, evenals van de particuliere uitbuiters, grondbezitters en kooplieden. In tijden, waarin het economische en politieke leven van het land is ontwricht, neemt dit alles nog veel grotere vorm aan. De controle van boven af op de ambtenaren neemt af, de onzekerheid in de positie van iedere enkeling maakt, dat men het maximale profijt moet zoeken van elk mogelijk voordeel, zodat de afpersing van de boeren ongekende vormen aanneemt. Het centrale staatsapparaat, dat zijn inkomsten ziet opdrogen en vanwege het onderhoud van het leger en om andere redenen zijn uitgaven ontzaglijk ziet stijgen, neemt zijn toevlucht tot de bankbiljettenpers. Een ontzaglijke inflatie gaat over het land, ontvriest het goederenverkeer, maakt de slechts weinig verhoogde salarissen der ambtenaren waardeloos en dwingt deze meer dan ooit hun toevlucht te nemen tot afpersing en corruptie. Voeg hierbij de rivaliteit van de onderscheiden legerhoofden, die voortdurend klaar staan hun eigen macht ten koste van anderen over grote gebieden te vestigen, die legers verzamelen door aan van het land ge-

vluichte en tot wanhoop gedreven boeren het recht tot plunderen te geven, die de toewijzingen voor het leger in eigen zak doen verdwijnen en zwart verhandelen, en die door de centrale regering voortdurend tegen elkaar worden uitgespeeld en in evenwicht gehouden, opdat niet één van hen de anderen zal onderwerpen en de macht van de centrale regering zelf bedreigen. Tel dit alles tezamen, en voeg hierbij de verwoesting van het land en men zal iets begrijpen van de ontevredenheid onder de bevolking, niet alleen bij de zwaar uitgebuite boeren, maar ook bij de uitgemergelde koelies en de verhongerde intellectuelen, voor zover dezen niet direct in het staatsapparaat zijn opgenomen. Men kan dan ook begrijpen, hoe wankel de sociale grondslag van het regiem van Tsjiang Kai Tsjek is. Tijdens de oorlog tegen Japan werden de door Amerika verzonden wapens clandestien versjaard aan de Japanners. Het Chinese leger moest het zonder enige moderne uitrusting stellen. Van de aan het eind van de oorlog verzonden UNRRA-voorraden belandde 50% in de zwarte handel, de rest lag in de pakhuizen te verrotten. Niets, of vrijwel niets kwam in de distributie. In de steden wordt de levensmiddelenvoorziening van de bevolking beheerst door inflatie en woeker. Daarom is Amerika ook niet in staat Tsjiang Kai Tsjek effectief te steunen. Alles wat wordt gezonden, verdwijnt in het moeras. En toch kon men aan deze „corruptie“ geen einde maken, want hierdoor zou de ruggegraat van het Chinese uitbuitings- en regeersysteem worden gebroken. De communistische opstand zou in geheel China een feit zijn.

In het communistische gebied is het oude uitbuitingsstelsel vernietigd. Er is dan ook een wild-verbrede en diepe sympathie met dit communisme, ook in het land rondom en bezuiden de Yang Tse Kiang. Een sympathie, die doorwerkt tot in de onderste lagen van de Kuo Min Tang zelf. Daarom kan Tsjiang Kai Tsjek zich ook slechts met de grootste moeite handhaven, met behulp van zijn legermacht en met Amerikaanse steun. Meer dan zich te handhaven kan hij echter niet hopen, want hij vertegenwoordigt een verouderd en innerlijk vermolmd systeem en tegenover hem staat de sociale revolutie. Wanneer de buitenlandse hulp niet in steeds groter omvang wordt verleend, zal het regiem van Tsjiang Kai Tsjek door de in- en uitwendige druk van deze revolutie worden omgeworpen.

Presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten Vervolg van pag. 2 1e kolom

die, door hun bekendheid met de wereld buiten Amerika, zich meer zorgen maken over de wereldsituatie. De beide grote partijen, de Republikeinen en Democraten zijn het op het gebied der buitenlandse politiek volkomen eens.

Een laatste opmerking geldt de situatie in het Zuiden, het land van de anti-neger-wetgeving. Truman had in zijn verkiezingsprogramma, vermoedelijk met het oog op de concurrentie van Wallace, een programma van burgerlijke vrijheden voor de negerbevolking der Zuidelijke staten opgesteld. De rebellie van de Zuidelijke Democraten tegen dit programma is thans een definitieve mislukking geworden. De toekomst zal leren, of dit „vrijheids-program“ van Truman meer was dan een verkiezingsgebaar.

„Met taai geduld uit de schuld.“

Geef Uw bijdragen voor

„Spartacus op de Vesuvius.“

Adres: Jac. Rijpkema, den Haag,
Stortenbekerstraat 7.

20 NOVEMBER 1948

PRIJS 12 CENT

8e Jaargang No 46

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f. 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

Strijd om de Centrale Wereldbeheersing

De tegenwoordige wereld staat geheel in het teken van de tegenstelling tussen Amerika en Rusland en de dreiging van de derde wereldoorlog. Terwijl beide machten er voortdurend op uit zijn de tegenstander als de uitsluitend schuldige voor deze situatie aan te wijzen en zichzelf als de apostel van de eeuwige en rechtvaardige vrede voor te stellen, hebben wij steeds het standpunt ingenomen, dat van eenzijdige, ja, zelfs van collectieve schuld niet kan worden gesproken, maar dat de gehele ontwikkeling een noodzakelijk gevolg is van de bestaande kapitalistische verhoudingen. Alleen het optreden van een derde macht, die niet aan het voortbestaan van deze kapitalistische verhoudingen is gebonden, kan daarom deze ontwikkeling doorbreken en een Derde Wereldoorlog verhinderen. Zo verschijnt de strijd van de arbeidersklasse als de enige kracht die in staat is een nieuwe oorlog te verhinderen. Maar daartoe moet zij uitgroeien tot zulk een omvang en zulk een diepte, dat zij buiten het raam van de kapitalistische verhoudingen treedt.

Dergelijke algemene beschouwingen zijn echter niet voldoende om het gestelde vraagstuk tot een oplossing te brengen. Ieder revolutionair leeft dagelijks met het besef, dat de revolutionaire bewegingen die na de Eerste Wereldoorlog zijn uitgebroken in hun eerste begin zijn blijven steken, terwijl na de Tweede Wereldoorlog van dergelijke grote bewegingen zelfs geen sprake is geweest. Ook thans zijn de bewegingen nog zeer beperkt en van enkele van de belangrijkste landen kan men zeggen, dat de arbeidersklasse daar schijnbaar nauwelijks door de druk van deze wereldproblemen wordt beroerd. Daartegenover is de macht van de grote kapitaalsmachten, zowel die van Amerika als die van Rusland, ontzaglijk versterkt en in hun overheersing over de arbeidersklasse, zowel materieel als geestelijk bijna

volkomen. Onder deze verhoudingen schijnt het denkbeeld van een algemene revolutionaire beweging, die de macht van het kapitalisme zou doorbreken en een Derde Wereldoorlog tegenhouden, bijna waanzinnig. Het schijnt als de strohalm voor de drenkeling, waaraan hij zich vastklampt, maar die hem toch voor verdrinking niet kan behouden.

Het is dan ook heel goed te begrijpen, dat vele revolutionairen de moed laten zakken en zich bij de reformistische vleugel van de arbeidersbeweging aan gaan sluiten of zich verliezen in abstracte bespiegelingen „hoe het eigenlijk zou moeten“, daarbij de werkelijke strijd van de arbeiders de rug toekend. Maar de arbeidersklasse is nu eenmaal gedwongen zich te verweren en haar strijd voort te zetten, ook als vroeger actieve revolutionairen zich ontmoedigd hiervan afwenden. Er is dan ook geen verontschuldiging voor deze apathische houding, daar de arbeidersklasse als geheel de strijd — een directe levensnoodzaak — niet op kan geven. Wel is men gerechtigd zich af te vragen, of de tegenwoordige strijd van de arbeiders nog de mogelijkheid in zich draagt uit te groeien tot een werkelijk revolutionaire beweging of dat zij — zoals velen menen — slechts het nagloeien is van een vroegere periode, waarin deze strijd nog van betekenis was, terwijl ze nu op het punt staat in machteloosheid onder te gaan.

Het heeft geen zin, zich van dit probleem af te maken door tirades over het noodzakelijk „vertrouwen in de arbeidersklasse“, over „revolutionair elan“ of over „geloof in het socialisme“. Het probleem is er en de ontmoediging over het uitblijven van grote bewegingen vreet door als een kanker in de rijen der revolutionairen. Het enig mogelijke antwoord op een dergelijke situatie is een nieuwe analyse van de maatschappelijke verhoudingen en een nieuwe bezinning op de voor-

waarden en de problemen van de revolutionaire strijd.

En inderdaad is een dergelijke nieuwe analyse zeer dringend nodig. Want de Tweede Wereldoorlog en ook de hierop volgende periode van drie jaar, heeft veranderingen in de wereld teweeg gebracht, waardoor men niet eenvoudig met de oude opvattingen kan blijven verder werken. De Tweede Wereldoorlog heeft grenzen weggevaagd en andere torenhoog doen rijzen. Hij heeft grote machten als Duitsland en Japan vernietigd, heeft het Britse Wereldrijk doen uiteenvallen en heeft in het algemeen de wereld verdeeld tussen twee, elkaar vooral in de grensgebieden bestrijdende wereldmachten. Maar dit alles zijn slechts de uiterlijke, de staatkundige veranderingen. Tegelijkertijd vinden echter in grote gebieden van de wereld ingrijpende sociale veranderingen plaats. In Oost-Europa wordt de oude, half-feodale landadel vernietigd en wordt het gehele agrarische leven omgewenteld. De veranderingen in de industrie zijn niet minder ingrijpend. China en geheel Oost-Azië zijn het toneel van enorme maatschappelijke transformaties. Ook in West-Europa vinden grote veranderingen plaats. De beide landen, Amerika en Rusland zelf, kunnen de terugslag van deze gebeurtenissen niet ontgaan.

Over het algemeen gaan deze veranderingen niet gepaard met revolutionaire bewegingen van grote omvang en zeker kan men ze niet als een „groei naar het socialisme“ kenschetsen, zoals dat van reformistische — of, waar het Oost-Europa betreft — van stalinistische zijde zo graag wordt gedaan. Maar toch blijft het een feit, dat oude, sinds eeuwen bestaande verhoudingen worden ontwricht, waardoor de gehele maatschappij in beweging geraakt. Hierdoor ontstaan geheel nieuwe perspectieven voor de arbeidersbeweging, die we slechts kunnen begrijpen, wanneer we deze veranderingen in hun werkelijke gedaante beschouwen.

De drijvende kracht achter al deze veranderingen is, dat de maatschappelijke productie bezig is de wereld tot een zodanige eenheid aaneen te smeden, dat voor de talloze verschillen in sociale structuur geen plaats meer overblijft. Het Russische staatskapitalisme neemt grote delen van

nog eens nagaan, of hij of zij voor „Spartacus op de Vesuvius“ nog wat kan doen. Gedachtig aan het fragment, dat wij uit Koestler's boek „Spartacus“ eens onder de streep afdrukten, zeggen wij tot al onze makers: ook de moderne Spartacus wil de Vesuvius eens verlaten. Wij moeten, symbolisch gezien, een stad, een vaste plaats hebben, opdat onze ideeën de wereld kunnen veroveren. Alle bewuste moderne slaven moeten ons daarbij helpen.

In de plannen die werden vastgesteld, komt voor een actie voor de versterking van de krant door opvoering van het lezerstal.

Ingaande deze week zenden wij aan een groot aantal adressen enige weken de krant toe. Daarna willen wij een beroep op hen doen, om zich op de krant te abonneren. Ons eerste verzoek richt zich tot alle Spartacus-vrienden. Helpt ons aan meerdere adressen. Het tweede verzoek is het volgende: Het kan, nadat wij een maand proefnummers zonden, van groot belang zijn, dat een laatste duwtje wordt gegeven om de oogst binnen te halen. Willen degenen, die ons daarbij willen helpen, dit even mededelen aan de administratie van Spartacus? Wij verschaffen hun dan enige adressen in de plaats van hun inwoning, opdat zij deze proefabonnees eens opzoeken.

In dit plan past een ander. In enige plaatsen zijn plannen in voorbereiding om na een maand alle proefabonnees schriftelijk uit te nodigen, om een bijeenkomst bij te wonen. Willen al onze vrienden zich eens afvragen, in alle plaatsen van het land, in hoeverre zij ons daarbij kunnen helpen? En wanneer zij menen, dat zij iets kunnen doen, is een klein berichtje aan de administratie voldoende, om het contact te leggen.

Het kan geen kwaad, in dit verband nog eens op te merken, dat de Communistenbond „Spartacus“ niet wil zijn een bijzondere politieke partij,

die streeft naar de vorming van eigen macht. De Spartacisten willen slechts zijn een actieve, georganiseerde, groep strijdende arbeiders, die weten, dat hun inzichten voor de schepping van een nieuwe arbeidersbeweging van waarde zijn en die dus pogen, door het uitdragen van hun inzichten en hun persoonlijke activiteit, die nieuwe arbeidersbeweging te bevorderen.

Ook andere plannen werden op de conferentie besproken. Een daarvan is, dat wij in de naaste toekomst ons bezig zullen houden met het uitgeven van manifesten enz. bij actuele gebeurtenissen. Maatregelen zijn besproken, om dit zowel plaatselijk als georganiseerd landelijk te verwelkomen. Het zal duidelijk zijn, dat het hierbij vooral aankomt op het initiatief van alle werkgroepen en kernten.

Laten wij nu dit overzicht besluiten met het plan inzake de bevordering van eigen politieke ontwikkeling. Plannen zijn besproken en in voorbereiding om periodiek in verschillende plaatsen en streken scholingsbijeenkomsten te beleggen. Het ligt in de bedoeling in die bijeenkomsten een onderwerp te behandelen, dat als een combinatie is te zien van de boekwerken „De Arbeidersraden“ en „De grondbeginselen van de Communistische productie en distributie“. Dit zal gepaard gaan met het uitgeven van een syllabus.

Zodra mogelijk volgen daarover nadere mededelingen. Wie voor dit werk belangstelling heeft, doet goed daarvan reeds nu kennis te geven aan het bekende adres.

Zie hier een kort verslag van het besprokene op organisatorisch gebied. Leden en vrienden van Spartacus, een nieuwe frisse geest waakt door ons werk. Helpt ons te bouwen aan de nieuwe arbeidersbeweging, de beweging van de arbeiders zelf.